

ACTA DE LA COMISSIÓ DEL NOMENCLÀTOR celebrada en data 14 de maig de 2018

Matadepera, 14 de maig de 2018

Essent les 19:12 hores de la tarda, a l'aula B3 del Casal de Cultura, sota la presidència de la regidora de Cultura, senyora Núria Garcia i Murcia, assistida del secretari de la comissió senyor Jaume Munuera Bermejo, es reuní, prèvia citació en forma, la Comissió del Nomenclàtor amb l'objecte de celebrar sessió ordinària.

Assisteixen:

- Senyora Montserrat Royes, com a regidora de Participació.
- Senyor Guillem Freixa, com a representant de la CUP.
- Senyor Albert Turu, inspector municipal d'obres de l'àrea d'Urbanisme.
- Senyora Mercè Bitrià, com a representant de l'entitat DAMA.
- Senyor Antoni Garcia, com a representant de la Germandat de Sant Sebastià.

No assisteixen:

- Senyor Joaquim Fontboté, com a representant de CiU.
- Senyora Maria Rosa Boix, com a representant del PP.
- Senyora Cristina Ballbé, com a representant d'ERC.
- Senyora Àngels Ventayol, historiadora i treballadora de la biblioteca de Matadepera.
- Senyor Xavier Font, arqueòleg i historiador.

Atès que s'ha obtingut més de la meitat del quòrum necessari per a constituir la sessió, la Presidenta dóna inici i passa a tractar el primer assumpte inclòs a la convocatòria:

1.- APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR

La Presidenta presenta l'acta de la sessió anterior, de la qual els assistents coneixen prèviament el contingut, i es procedeix a la seva aprovació i signatura.

La senyora Montse Genescà assisteix explicant que representarà a DAMA en endavant; la senyora Mercè Bitrià explica que no li han informat d'aquesta modificació i que ella pensava que hi assistien les dues, a més que li consta que és ella la representant de l'entitat. El secretari explica que només pot constar un representant de l'entitat, que és qui tindrà veu i vot, i que cal que DAMA clarifiqui qui serà. Fins que no s'aclareixi, la Mercè Bitrià és la representant de DAMA.

El senyor Antoni Garcia exposa que, degut a que ja no és president de la Germandat de Sant Sebastià, creu preferible que sigui el nou president qui representi a l'entitat a la Comissió. Per tant, assisteix amb en Guillem Montagut, que serà a tots els efectes el nou representant de l'entitat a partir de la següent sessió ordinària.

2.- VOTACIÓ I INFORME EN RELACIÓ A LA DENOMINACIÓ C. ENRIC GENESCÀ

La presidenta presenta breument el cas del c. Enric Genescà, alcalde en època franquista (de 1942 a 1946). Exposada que aquest és un tema que ja es va començar a

treballar en anteriors sessions i que restava pendent d'aprofundir. Degut a una sol·licitud per part de la família directa del Sr. Enric Genescà, molestos per una entrevista on el Sr. Marc Ferrer parlava del c. Enric Genescà i d'altres, explica que s'ha cregut convenient tractar de forma resoluciva aquesta qüestió a la Comissió del Nomenclàtor.

Tot seguit, el secretari exposa, mitjançant una presentació, diferents aspectes que han de contextualitzar el debat i la votació posterior. La presentació s'inicia resumint la normativa (Llei 52/2007, coneguda com de memòria històrica, i el propi reglament del Nomenclàtor de Matadepera), les recomanacions del Memorial Democràtic i els possibles posicionaments que sorgeixen en base a una norma poc concreta. Així, s'estableix un posicionament on el criteri base és que no es pot atorgar un reconeixement a cap persona que hagi participat en un règim dictatorial, sense entrar en valoracions parcials de mèrits (com ara bones accions, mèrits com a alcalde, etc); el segon posicionament entén, seguint una recomanació del Memorial Democràtic, que allò important són els mèrits, accions o fets segons els quals es va atorgar el reconeixement, sense que el fet d'haver participat d'un règim repressiu i no democràtic sigui per si sol motiu per retirar la denominació.

Es constata que no hi ha cap acta de Ple on s'oficialitzés el nom del carrer. Segons Miquel Ballbé, alcalde l'any 1971, en un Ple va ser proposada aquesta denominació i es va acordar. El motiu del reconeixement fou, segons sembla, el treball positiu que com alcalde realitzà tot i les dificultats del moment històric.

A continuació, el secretari explica que la família directa d'Enric Genescà va sol·licitar la consulta de documentació referent a l'alcalde i que ell mateix va realitzar la cerca a les actes del Ple municipal i la correspondència oficial, les dues sèries documentals bàsiques per documentar la seva actuació com a alcalde. Igualment, es consultaren diverses obres bibliogràfiques, com "Memòries d'una feixa" de Raül Aguilar. El resultat que s'exposa mostra com l'alcalde va intercedir, amb informes positius, certificats i cartes, per afavorir l'alliberació d'empresonats o gestionar ajudes per les seves famílies. Els exemples s'incorporaren posteriorment a l'informe que es presentarà al Ple municipal.

Seguidament, es dona la paraula a cadascun dels membres de la Comissió per tal que exposin el seu posicionament. En primer lloc, Albert Turu explica que, davant dels fets que s'han exposat, creu convenient valorar els mèrits i mantenir la denominació. Montse Royes argumenta que la llei deixa la possibilitat de valorar els fets i no només que participés d'un règim franquista, i això s'ha de tenir en compte. Va ser nomenat per un règim franquista però va afavorir als ciutadans durant el seu mandat, per tant creu que no s'hauria de treure.

Guillem Freixa, per la seva part, opina que si la legislació fos concreta i més valenta, com a Alemanya en el cas del nazisme, aquesta discussió ni tan sols es donaria. Exposar que, tot i l'exposició dels fets i documents, quan una persona representava el règim feixista amb un càrrec, tenia responsabilitats que no es poden obviar i no era casual que algú fos alcalde en aquell període. Recorda que a l'any 1939, el govern s'encarregà a les persones més afins al règim. Destaca, igualment, que Enric Genescà formés part de la comissió gestora per repartir les contribucions l'any 1939. A més,

apunta que els documents oficials podrien no mostrar tota la realitat d'aquella alcaldia, i que fins i tot podrien haver-se extraviat alguns documents expressament.

Antoni Garcia, per la seva part, comença comentant que no li ha semblat bé que la Sra. Montse Genescà s'hagi presentat a la Comissió sense cap mena d'avís previ, ja que és familiar d'Enric Genescà. Explica, igualment, que ha parlat amb molta gent del poble i que, en un principi, ell tenia una impressió negativa d'Enric Genescà, però que tothom amb qui ha parlat li ha comentat que va ser una persona que ajudà a molta gent del poble. Del que extreu, doncs, que no s'hauria de treure aquesta denominació.

Núria Garcia intervé per a aclarir que una posició contrària a mantenir la denominació no significa mostrar-se contrari a la persona d'Enric Genescà. Mercè Bitrià creu que els fets exposats descriuen una bona persona i que s'hauria de mantenir la denominació. La presidenta, per la seva part, opina que està entre les dues posicions. Jaume Munuera expressa que, tot i les bondats expressades del Sr. Enric Genescà, hi ha un context de dictadura i repressió que no es pot desvincular totalment d'aquelles persones que tingueren responsabilitats polítiques i que, per fer-ho, compartien (amb major o menor mesura) aquelles idees del règim. Per tant, no valora negativament la persona ni la seva tasca, però creu que no s'hauria d'honorar cap persona que hagués participat del règim franquista.

A continuació, el secretari recull el resultat de la votació.

Votació: vots a favor de treure la denominació carrer d'Enric Genescà: 2. Vots a favor de mantenir la denominació: 4. Es recull una abstenció.

Practicada la votació, s'acorda traslladar al Ple municipal el manteniment de la denominació c. Enric Genescà per 4 vots a favor, 2 en contra i una abstenció.

3.- VOTACIÓ I INFORME EN RELACIÓ A LA DENOMINACIÓ C. ANTONI GENESCÀ

El secretari exposa la informació referent a l'alcalde Antoni Genescà, el qual fou regidor durant la dictadura de Primo de Rivera i alcalde els primers dies del franquisme, de 1939 a 1940. Antoni Genescà era militant de la Falange Española Tradicionalista i de la JONS, i va ser detingut als inicis de la guerra. Forma part de la comissió gestora municipal que instaura el nou mandat, inspirat en les normes de la dictadura franquista. Per tant, va ser el màxim responsable de la persecució no només del català, si no també de persones republicanes: els seus informes negatius enviaren a presó o a la mort a diversos ciutadans.

Aquest cas sí que està afectat de forma directa i clara per la Llei de memòria històrica, ja que el nom de carrer s'oficialitzà l'11 d'abril de 1958 i el reconeixement es fer per ser l'alcalde que havia alliberat la localitat del domini "rojo". Per tant, aquesta denominació commemora aquells fets.

El secretari explica que s'havia parlat d'una opció que consistia en referir-se a un Antoni Genescà anterior, fundador de la fonda de Cal Baldiró. La presidenta defensa que s'ha d'eliminar la denominació i cercar una de nova, opinió que és compartida per tots els membres de la Comissió.

A continuació, el secretari recull el resultat de la votació.

Votació: practicada la votació, s'acorda de forma unànime proposar al Ple municipal que es retiri la denominació del carrer Antoni Genescà.

Resta pendent proposar una nova denominació, sigui de la llista de reserva o no. En Guillem Freixa proposa dedicar el nom a l'Aniceta Satlari. Aquesta era la propietària del cafè Trapet i tenia la concessió per vendre tabac i era la centraleta telefònica del poble. Un informe negatiu de Antoni Genescà va provocar que perdés el seu negoci i el cafè Trapet va haver de tancar.

4.- VOTACIÓ PER A LA INCORPORACIÓ D'UNA DENOMINACIÓ REFERENT AL PASSAT AGRÍCOLA DE MATADEPERA

La presidenta explica que cal votar la incorporació a la llista de reserva d'un nom relacionat amb els masos i el passat agrícola de Matadepera, qüestió que ja es va tractar en una sessió anterior. Es presenten dues opcions: masoveries i rabassaires.

Antoni Garcia comenta que el terme rabassaires no li és conegut i s'explica el que era un contracte de rabassa morta. Antoni Garcia parla de les feines relacionades amb el bosc i com hi ha moltes professions vinculades amb aquest que eren habituals a Matadepera i que podrien ser objecte de reconeixement. Parla de Joan Bosch, un personatge de referència i molt conegut que podria considerar-se.

Núria Garcia recorda que hi ha pocs carrers sense nom i que les possibilitats de noves denominacions són limitades.

A continuació, el secretari recull el resultat de la votació.

Votació: practicada la votació, s'acorda incorporar la denominació "Rabassaires" amb sis vots a favor i un en contra. Igualment, s'acorda incorporar la denominació "Masoveries" amb set vots a favor.

5.- PROPOSTA DE DENOMINACIÓ DEL VIAL DE LA RIERA

La presidenta explica que, com ja s'ha parlat en altres sessions, resta pendent posar nom al conegut popularment com vial de la Riera. Considerant que la resta de noms del voltant són d'intel·lectuals, i que passa per l'escola Torredemer, proposa dos noms: Mercè Rodoreda i Francesc Ferrer i Guàrdia. Personalment, i tot i que s'ha de tendir a la paritat, defensa la rellevància de Ferrer i Guàrdia per haver estat afusellat. Montse Royes, per la seva part, creu que és prioritari que sigui un nom de dona.

A continuació, el secretari recull el resultat de la votació.

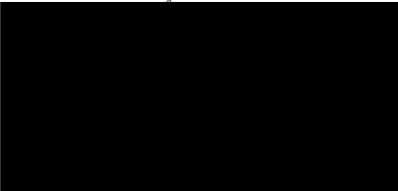
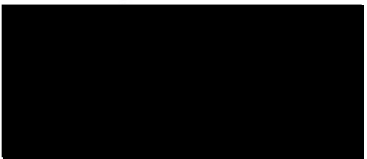

Votació: vots a favor de la denominació Mercè Rodoreda: 3. Vots a favor de la denominació Francesc Ferrer i Guàrdia: 3. Amb una abstenció. Practicada la votació, i amb un empat, es considera proposar les dues denominacions al Ple municipal per tal que aquest decideixi la que consideri més adient, però el Reglament indica que el vot de la Presidenta serà diriment.

6.- PRECS I PREGUNTES

Guillem Montagut intervé per explicar que voldrien proposar que l'anomenada popularment com a plaça del Frontó és digués plaça de la Germandat de Sant Sebastià. Per aquesta plaça passa el pi durant les festes i seria un lloc ideal per encabir algun mural, monument o element commemoratiu de l'entitat. És l'entitat més antiga del poble, iniciant la seva activitat al 1900 com documenten les seves actes, i actualment és la que presenta una millor salut en el món associatiu del municipi. Antoni Garcia recorda que aquesta proposta ja es va fer, però que han esperat a que estigués aprovat el treball de revisió de les fitxes del Nomenclàtor.

El secretari els anima a presentar a l'OAC de l'Ajuntament de Matadepera el document amb més de 600 firmes que tenen des de fa temps.

I sense cap assumpte més a tractar, la sessió finalitza sent les 21:07 h.

 Senyora Nuria Garcia i Murcia Presidenta	 Montserrat Royes i Vila Regidora de Participació
 Senyor Albert Turu i Segura Inspector municipal d'Urbanisme	Guillem Freixa Representant de la CUP
 Senyora Mercè Bitrià Busqueta Representant de l'entitat DAMA	Senyor Jaume Munuera Bermejo Secretari
Antoni Garcia, Germandat de Sant Sebastià	